

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-11-15

Diarienummer N160-2039/24

Handläggare: Martin Nilsson, Katarina Albuschus

martin.nilsson@aldrevardomsorg.goteborg.se

katarina.albuschus@aldrevardomsorg.goteborg.se

Äldre samt vård- och omsorgsnämndens lokalfunktionsprogram för vård- och omsorgsboende

Förslag till beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antar riktlinjen *Äldre samt vård- och omsorgsnämndens lokalfunktionsprogram för vård- och omsorgsboende*, bilaga 1 till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden har att ta ställning till framtaget lokalfunktionsprogram för vård- och omsorgsboende. Kommunfullmäktige beslutade i samband med antagande av *Göteborgs Stads riktlinje för styrande nyckeltal samt samnyttjan och samlokalisering avseende kommunala verksamhetslokaler* att ansvar för ramprogram/lokalfunktionsprogram för lokalutformning av verksamhetslokaler i Göteborgs Stad överförs från kommunstyrelsen till respektive verksamhetsnämnd. Utifrån detta har förvaltningen identifierat ett behov av att ta fram en riktlinje i form av ett lokalfunktionsprogram.

Äldre samt vård- och omsorgsnämndens lokalfunktionsprogram för vård- och omsorgsboende har flera syften:

- Programmet sammanställer en avvägning mellan verksamhetskrav, kostnadseffektivitet och strategisk planering för aktuella lokaler.
- Programmet utgår från verksamhetens behov för att säkerställa ändamålsenliga och likvärdiga lokaler.
- Avsikten är att effektivisera i lokalprojekten och att göra långsiktigt kloka val.

Förvaltningens bedömning är att framtaget lokalfunktionsprogram ger goda förutsättningar att bygga eller hyra in ändamålsenliga och likvärdiga lokaler för vård- och omsorgsboenden. Förvaltningen föreslår att äldre samt vård- och omsorgsnämnden beslutar att anta riktlinjen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Programmet utgår från verksamhetens behov av att säkerställa ändamålsenliga lokaler. Avsikten är att effektivisera i lokalprojekten och att göra långsiktigt kloka val samt skapa likvärdiga och ändamålsenliga lokaler för vård- och omsorgsboenden. Lokalfunktionsprogrammet skapar förutsättningar för ny-, om- och tillbyggnationer eller inhyrningar utifrån tid, omfattning och ekonomi.

Bedömning ur ekologisk dimension

Lokalfunktionsprogrammet bidrar till att skapa förutsättningar att bygga eller hyra in rätt vård- och omsorgsboenden med rätt placering från början. Det vill säga att lokalerna är ändamålsenliga utifrån funktioner, storlek och placering.

Bedömning ur social dimension

Vård- och omsorgsboende är en anpassad boendeform som styrs av socialtjänstlagen och kommunens ansvar för äldre människor med behov av särskilt stöd. Boendet är ett individuellt behovsprövat boende där det finns tillgång till vård och omsorg dygnet runt. Den som bor på ett vård- och omsorgsboende har ett hyreskontrakt på egen lägenhet samt del av gemensamma utrymmen. Socialtjänstlagen innehåller även bestämmelser om rätten till parboende på vård- och omsorgsboende för äldre personer som varaktigt har levt och bott tillsammans.

För att kunna utföra denna samhällstjänst krävs att vård- och omsorgsboende har ändamålsenliga lokaler både ur ett boende- och arbetsmiljöperspektiv. Ändamålsenligheten ligger exempelvis i geografisk placering, utformning för att ta tillvara målgruppens behov, att tillgodose de vårdhygieniska kraven, förvaring av nödvändig utrustning samt en god arbetsmiljö. Ändamålsenliga lokaler kan även bidra till att vård- och omsorgsboendet blir en attraktiv arbetsplats.

Samverkan

Information sker i förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 4 december 2024.

Bilagor

1. Äldre samt vård- och omsorgsnämndens lokalfunktionsprogram för vård- och omsorgsboende

Beslutet skickas till

Stadsfastighetsförvaltningen
Stadsbyggnadsförvaltningen
Exploateringsförvaltningen
Stadsledningskontoret

Ärendet

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden har att ta ställning till framtaget lokalfunktionsprogram för vård- och omsorgsboende. Föreliggande lokalfunktionsprogram utgör ett av tre lokalfunktionsprogram som tagits fram parallellt och beslutas som separata dokument.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade i samband med antagande av *Göteborgs Stads riktlinje för styrande nyckeltal samt samnyttjan och samlokalisering avseende kommunala verksamhetslokaler* att ansvar för ramprogram/lokalunktionsprogram för lokalutformning av verksamhetslokaler i Göteborgs Stad överförs från kommunstyrelsen till respektive verksamhetsnämnd (KF 2024-02-01, §27 SLK-2021-00581). Utifrån detta har äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen identifierat ett behov av att ta fram en riktlinje i form av ett lokalfunktionsprogram. Hänsyn har tagits till kommunfullmäktiges beslut att kartlägga och implementera de fördelar som konceptet demensby erbjuder i planeringsarbetet för nya vård- och omsorgsboenden (KF 2021-12-09, §26 0403/21).

Äldre samt vård- och omsorgsnämndens lokalfunktionsprogram för vård- och omsorgsboende har flera syften:

- Programmet sammanställer en avvägning mellan verksamhetskrav, kostnadseffektivitet och strategisk planering för aktuella lokaler.
- Programmet utgår från verksamhetens behov för att säkerställa ändamålsenliga och likvärdiga lokaler.
- Avsikten är att effektivisera i lokalprojekten och att göra långsiktigt kloka val.

Programmet ska ligga till grund för äldre samt vård- och omsorgsnämndens beställning av localsök och ny-, till- eller ombyggnationer med nämndens lokalbehovsplan som utgångspunkt. Programmet riktar sig till de som har i uppdrag att planera och genomföra projekt så som projektledare, arkitekter, andra konsulter, entreprenörer samt de som har uppdrag att planera lokaler för vård- och omsorgsboenden. Programmet ska ses som vägledande och avspeglas i den tidiga stadsplaneringen.

Framtagande av lokalfunktionsprogram

För att säkerställa att rätt funktioner finns med i lokalfunktionsprogrammet har olika aktiviteter genomförts med en utsedd arbetsgrupp från berörda avdelningarna och enheter inom äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen:

- Workshops där olika professioner har deltagit. Utifrån deras olika perspektiv har det framkommit vad som är viktigt ur ett lokalperspektiv för att få ett ändamålsenligt vård- och omsorgsboende för såväl hyresgäster samt medarbetare.
- Studiebesök på ett vård- och omsorgsboende i Vellinge där de utgick från konceptet demensby vid utformning av boendet.
- Studiebesök på Sveriges lantbruksuniversitet i Alnarp om utemiljöns betydelse för målgruppen.

- Omvärldsbevakning utifrån hur andra kommuner har utformat sina lokalfunktionsprogram eller motsvarande.
- Vid framtagandet av lokalfunktionsprogrammet användes tillgänglig evidens som bidrar till att skapa stödjande och hälsofrämjande boendemiljöer på vård- och omsorgsboende för äldre.

Utöver ovan aktiviteter har programmet förankrats med:

- Avdelning vård- och omsorgsboende
- Avdelning hälso- och sjukvård
- Avdelning service
- Avdelning kvalitet och utveckling
- Avdelning stab och kommunikation
- Stadsfastighetsförvaltningen
- Fackliga företrädare

Lokalfunktionsprogram i relation till andra dokument

Lokalfunktionsprogrammet ska göra förvaltningen till en bättre och tydligare beställare samt effektivisera bygg- och inhyrningsprocesserna. För att skapa en tydlig beställning behöver flera kompletterande dokument användas samtidigt. Lokalfunktionsprogrammet har därför samband med andra dokument som används i olika steg för att säkerställa ändamålsenliga lokaler ur ett helhetsperspektiv. Innehållet i tidigare ramprogram för vård- och omsorgsboende har nu ersatts av andra dokument. I bygg- och inhyrningsprocesserna används även följande dokument som komplement till Lokalfunktionsprogrammet:

- Göteborgs Stads riktlinje för styrande nyckeltal samt inriktning för samnyttjan och samlokalisering avseende kommunala verksamhetslokaler används för att skapa förutsättning så att alla lokalfunktionsprogrammets funktioner kan rymmas på avsedd mark/tomt vid nybyggnation.
- Lokalfunktionsprogram beskriver vilka funktioner/rum/utrymmen som ska finnas för att täcka verksamhetens behov av lokaler (boende- och arbetsmiljö).
- Behovsbeskrivning beskriver verksamhetens specifika behov av lokaler för ett enskilt projekt, exempelvis: antal deltagare/hyresgäster/medarbetare, tjänstebilar/-cyklar, samband mellan funktioner.
- Rumsfunktionsprogram beskriver hur behoven ska tillgodoses i ett specifikt rum, exempelvis: typ av golvmaterial, fast inredning, belysning, datauttag.
- TKA (Tekniska krav och anvisningar) är anvisningar och mallar för hur tekniska lösningar och system ska vara ändamålsenliga, brukarvänliga och drifteffektiva.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att framtaget lokalfunktionsprogram ger goda förutsättningar att bygga eller hyra in ändamålsenliga och likvärdiga lokaler för vård- och omsorgsboenden. Förvaltningen föreslår att äldre samt vård- och omsorgsnämnden beslutar att anta riktlinjen.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Simon Cederholm

Avdelningschef kvalitet och utveckling

Babbs Edberg

Förvaltningsdirektör